

LUONNOS 24.7.2020

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen 3 momenttia sekä biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annettua lakia. Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutettavaksi biopolttoöljyn käytön edistämisestä annettua lakia sekä Energiavirastosta annettua lakia.

Ehdotetulla siirtymäsäännöksen muutoksella jakeluelvoitteen ylittämistä koskevaa sääntelyä lievennettäisiin vuoden 2020 osalta. Ehdotuksen mukaan vuoden 2021 jakeluelvoitteessa huomioon otettava määrä voisi olla enintään 30 prosenttia vuoden 2020 jakeluelvoitetta vastaava energiamäärästä.

Ehdotetulla biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain sekä biopolttoöljyn käytön edistämisestä annetun lain muutoksilla säädettäisiin jakeluelvoitteiden valvontaa koskevan toimivallan siirrosta Verohallinnolta Energiavirastolle.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan Energiavirastosta annetun lain muuttamista siten, että siinä viitattaisiin lakiin biopolttoöljyn käytön edistämisestä.

Laki biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen 3 momentin muuttamisesta on tarkoitettu tulemaan voimaan 15 päivänä lokakuuta 2020.

Muut esitykseen sisältyvät lakiehdotukset on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2021.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
1.1 Tausta	3
1.2 Valmistelu	4
2 Nykytila ja sen arviointi.....	4
2.1 Kansallinen lainsäädäntö.....	4
2.2 Nykytilan arviointi	7
3 Tavoitteet	8
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	8
4.1 Keskeiset ehdotukset.....	8
4.2 Pääasialliset vaikutukset.....	8
4.2.1 Taloudelliset vaikutukset	8
4.2.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	9
4.2.3 Ympäristövaikutukset	9
5 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset	9
6 Lausuntopalaute.....	9
7 Säännöskohtaiset perustelut.....	10
7.1 Laki biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen 3 momentin muuttamisesta.....	10
7.2 Laki biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta	10
7.3 Laki biopolttoöljyn käytön edistämisestä annetun lain muuttamisesta	12
7.4 Laki Energiavirastosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta	13
8 Voimaantulo	13
9 Toimeenpano ja seuranta	13
10 Suhde muihin esityksiin.....	14
11 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys	14
11.1 Muutoksenhaku	14
11.2 Tietojen luovuttaminen	15
11.3 Säätämisyjärjestyksen arviointi.....	16
LAKIEHDOTUKSET	17
biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen 3 momentin muuttamisesta	17
biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta	17
biopolttoöljyn käytön edistämisestä annetun lain muuttamisesta	20
Energiavirastosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta	22

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Vuoden 2011 alusta biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annettuun lakiin (446/2007; jäljempänä *jakeluelvoitelaki*) lisättiin säännös, jossa säädetään jakeluelvoitteen ylityksen (energiamäärän) siirtämisestä seuraavaan vuoteen, jonka velvoitteessa ylitys otetaan huomioon. Polttoaineiden jakelijat ovat hyödyntäneet joustoa laajasti ja jakeluelvoitteen huomattavaa ylittämistä on tapahtunut useana vuonna.

Jakeluelvoitelain muutoslailla (387/2017) rajoitettiin vuonna 2019 tapahtuvan ylityksen siirto-oikeutta vuodelle 2020 50 prosenttiin vuoden 2019 velvoitteen määrästä. Tällä haluttiin varmistaa, että polttoaineiden jakelijoiden ei ole mahdollista siirtää vuodelle 2020 niin suurta ylijäämää, että vuoden 2020 tosiasiallinen uusiutuvan energian osuus loppukulutuksesta liikenteessä jäisi kansallisesti alle jäsenvaltioille asetetun 10 %:n velvoitetason, jota edellytetään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/28/EY uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä sekä direktiivien 2001/77/EY ja 2003/30/EY muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta (jäljempänä *RES-direktiivi*).

Tämän jälkeen jakeluelvoitelain muutoslailla (419/2019) rajoitettiin vuoden 2020 osalta velvoitteen ylityksen siirtoa vuodelle 2021. Kyseisen lain siirtymäsäännöksen mukaan jakelija saa ottaa enintään 10 prosenttia vuoden 2020 jakeluelvoitetta vastaavasta energiämäärästä huomioon vuoden 2021 jakeluelvoitetta laskettaessa siltä osin kuin osuus perustuu biopolttoaineista ja bionesteistä annetussa laissa (393/2013; jäljempänä *kestävyytlaki*) tarkoitetuilla jätteillä tai tähteillä tuotettujen biopolttoaineiden energiämäärään. Kyseisellä poikkeussäännöllä haluttiin varmistaa, ettei vuodelta 2020 siirtyvä laskennallinen biopolttoaineosuus vähentäisi tarpeettoman paljon vuonna 2021 tosiasiallisesti jaeltavaa biopolttoainemäärää ja siten päästövähennemää vuonna 2021. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/842 sitovista vuotuisista kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksistä jäsenvaltioissa vuosina 2021–2030, joilla edistetään ilmastotoimia Pariisin sopimuksen sitoumusten täyttämiseksi, sekä asetuksen (EU) N:o 525/2013 muuttamisesta, mukaan Suomi ei voi hyödyntää taakanjakosektorin päästövähennyksessä vuoden 2020 jakeluelvoitteen ylittämistä vuodelle 2021 eli taakanjakosektorin velvoitekaudelle 2021-2030.

Koronatilanne on kuitenkin aiheuttanut merkittävää polttoainekulutuksen vähenemistä ja siten myös kysynnän vähenemistä. Siten jakelijat voivat täyttää vuoden 2020 jakeluelvoitteen ennakoitua vähemmällä biopolttoainemäärällä ja jakelijoiden vuodelta 2019 siirtämä osuus tulee todennäköisesti kattamaan vuoden 2020 velvoitetta merkittävältä osin. Käytännössä tämä tarkoittaa, että on mahdollista päätyä tilanteeseen, jossa Suomi ei täytä RES-direktiivissä asetettua liikenteen uusiutuvan energian osuuden velvoitetta. Velvoitteen täyttämättä jättäminen voi johtaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (jäljempänä *SEUT*) 258 artiklan mukaiseen rikkomusmenettelyyn. Mahdolliset seuraamukset määrittää Euroopan unionin tuomioistuimien SEUT:n 260 artiklan nojalla, joten niiden suuruudesta tai laadusta ei ole tässä vaiheessa tietoa. Suomi on pyrkinyt toimimaan niin uusiutuvan energian edistämisessä yleensä kuin etenkin biopolttoaineasioissa edelläkävijämaana ja siten tavoitteesta jääminen voidaan nähdä myös mainetappiona. Biopolttoaineiden käytön edistämistä koskevassa lainsäädännössä ei ole ennakoitu näin merkittävää kysynnän vähenemistä.

Laki eräiden polttoaineiden elinkaarenaikaisten kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä (170/2018) tuli voimaan 16 päivänä maaliskuuta 2018. Lain mukaan polttoaineiden toimittajilla

on velvollisuus vähentää kulutukseen luovutettavien polttoaineiden energiayksikköä kohti laskettuja kasvihuonekaasupäästöjä vähintään kuudella prosentilla vuoden 2020 loppuun mennessä verrattuna fossiilisten polttoaineiden käytöstä aiheutuviin elinkaaren aikaisiin keskimääräisiin kasvihuonekaasupäästöihin Euroopan unionissa vuonna 2010. Kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisvelvoitteen laiminlyönnistä polttoaineen toimittajalle määrättäisiin seuraamusmaksu. Käytettävien tietojen perusteella edellä kuvattu suuri ylitäyttö vuonna 2019 ja kulutuksen lasku kuluvana vuonna voi aiheuttaa toimijoille ongelmia polttoaineiden elinkaariaikaisten kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä koskevan velvoitteen saavuttamisessa, mikäli toimijat eivät lisää biopolttoaineita yli sen, mitä jakeluelvoite edellyttää. Biopolttoaineet ovat käytännössä ainoa merkittävä keino laskea polttoaineiden elinkaaripäästöjä merkittävästi. Kyseisessä laissa on kuitenkin säädetty mahdollisuudesta seuraamusmaksun kohtuullistamiseen tai perimättä jättämiseen ennalta arvaamattomien poikkeuksellisten olosuhteiden johdosta. Päätös tästä tehtäisiin kuitenkin vasta vuoden 2021 aikana ja se perustuu tapauskohtaiseen harkintaan.

Jakeluelvoitteen alaisten jakelijoiden mukaan jakeluelvoitteen ylitäyttäminen suuremmalta määrältä, kuin mitä olisi mahdollista siirtää seuraavalle vuodelle, lisäisi yritysten kustannuksia ennakoitusta. Kustannusten nousu näkyisi todennäköisesti viiveellä myös kuluttajahinnoissa.

1.2 Valmistelu

Hallituksen esitys on valmisteltu työ- ja elinkeinoministeriössä. Hallituksen esityksen valmisteluasiakirjat ovat valtioneuvoston hankeikkunan julkisessa palvelussa osoitteessa valtioneuvosto.fi/hankkeet tunnuksella TEM092:00/2020.

2 Nykytila ja sen arviointi

2.1 Kansallinen lainsäädäntö

Laki biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä

Jakeluelvoitelain tarkoituksena on edistää biopolttoaineiden käyttöä moottoribensiinin ja dieselöljyn korvaamiseksi liikenteessä.

Jakeluelvoitelain 2 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan jakelijalla tarkoitetaan liikennepolttoaineen jakelijaa, joka on valmisteverotuslain (182/2010) 12 §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdan mukaisesti verovelvollinen.

Jakeluelvoitelain 5 §:n 1 momentin nojalla biopolttoaineiden energiasisällön osuus jakelijan kulutukseen toimittamien moottoribensiinin, dieselöljyn ja biopolttoaineiden energiasisällön kokonaismäärästä tulee olla vähintään 20 prosenttia vuonna 2020. Tämä 20 prosentin tavoite ylittää selkeästi EU:n jäsenvaltioille RES-direktiivissä asetetun liikenteen uusiutuvan energian osuutta koskevan 10 prosentin tavoitteen vuodelle 2020. Jakeluelvoitteesta on täytettävä 0,5 prosenttiyksikköä jakeluelvoitelain liitteen A osassa mainituista raaka-aineista tuotetuilla tai valmistetuilla biopolttoaineilla taikka sellaisista raaka-aineista tuotetuilla tai valmistetuilla biopolttoaineilla, jotka Energiavirasto on kestävyyslain nojalla määritellyt jätteeksi, tähteeksi, syötäväksi kelpaamattomaksi selluloosaksi tai lignoselluloosaksi ja joita on käytetty toiminnassa olevassa laitoksessa ennen 9 päivää syyskuuta 2015. Jakeluelvoite ei koske bionesteitä.

Jakeluelvoitelain muutoslaki (419/2019, jäljempänä muutoslaki) tuli voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2019 ja sillä asetettiin tavoitteet vuoden 2020 jälkeiselle ajalle siten, että vuonna 2029 jakeluelvoite on 30,0 prosenttia. Samassa yhteydessä asetettiin tavoitteet vuodesta 2021 alkaen

kehittyneiden biopolttoaineiden (liitteen A osassa tarkoitetut raaka-aineista tuotetut ja valmistetut polttoaineet) lisävelvoitteelle, jonka mukaan lisävelvoite on 10 prosenttiyksikköä vuonna 2030 ja sen jälkeen.

Jakeluelvoitelain 5 §:n 2 momentin nojalla biopolttoaineen energiasisällön lasketaan täyttävän jakeluelvoitetta kaksinkertaisena (ns. tuplalaskenta) vuosina 2019 ja 2020, jos se on valmistettu jakeluelvoitelain liitteessä tarkoitetusta raaka-aineesta. Tuplalaskentaa jakeluelvoitteessa ei enää sovelleta vuodesta 2021 alkaen. Jakelija tai kestävyyslaissa tarkoitettu toiminnanharjoittaja voi hakea Energiavirastolta jakeluelvoitelain 5 a §:n mukaista ennakkotietoa siitä, onko kyseessä 5 §:ssä tarkoitettu raaka-aine. Jakeluelvoitelain 5 §:n 3 momentin mukaan jakeluelvoitteeseen hyväksytään vain sellaisista raaka-aineista tuotetut biopolttoaineet, joiden osalta kestävyyskriteerien täytyminen on osoitettu kestävyyslain mukaisesti.

Jakeluelvoitelain 5 b §:n mukaan jakelija saa ottaa ylimenevän osuuden huomioon seuraavan kalenterivuoden jakeluelvoitetta laskettaessa. Siirtyvä määrä voi kuitenkin olla enintään puolet (eli 50 prosenttia) sen kalenterivuoden jakeluelvoitettava vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys tapahtui.

Vuoden 2020 osalta kuitenkin säädetään ylimenevän osuuden laskennasta 5 b §:stä poiketen. Jos jakelija on vuonna 2020 toimittanut kulutukseen enemmän biopolttoaineita kuin jakeluelvoitteesta säädetään, jakelija saa ottaa enintään 10 prosenttia vuoden 2020 jakeluelvoitetta vastaavasta energiamäärästä huomioon vuoden 2021 jakeluelvoitetta laskettaessa siltä osin kuin osuus perustuu kestävyyslaissa tarkoitetuilla jätteillä tai tähteillä tuotettujen biopolttoaineiden energiamäärään (muutoslain (419/2019) voimaantulosäännöksen 3 momentti).

Ylimenevän osuuden laskentaa koskeva säännös muuttuu vuoden 2021 alusta siten, että jakelija saa ottaa ylimenevän osuuden huomioon seuraavan kalenterivuoden jakeluelvoitetta laskettaessa ja biopolttoöljyn käytön edistämisestä annetun lain (418/2019) mukaista samaa kalenterivuotta koskevaa jakeluelvoitetta laskettaessa. Siirtyvä määrä voi olla enintään 30 prosenttia sen kalenterivuoden jakeluelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys tapahtui, ja siirtyvällä määrällä voidaan täyttää enintään 30 prosenttia biopolttoöljyn käytön edistämisestä annetun lain mukaisesta jakeluelvoitteesta. Näin säädetään muutoslain 419/2019 5 b §:ssä.

Jakeluelvoitelain 5 §:n 4 momentin mukaisen lisävelvoitteen osalta säädetään vastaavalla tavalla ylimenevän osuuden huomioimisesta seuraavana kalenterivuonna vuodesta 2021 alkaen. Lisäksi jakelijan on mahdollista sopia velvoitteensa siirtämisestä osittain tai kokonaan toiselle jakelijalle jakeluelvoitteensa täyttämiseksi lain 6 §:n mukaan.

Jos jakelija ei ole jakeluelvoitteensa mukaisesti toimittanut kulutukseen biopolttoaineita, määrää Verohallinto jakelijalle jakeluelvoitelain 11 §:n mukaan seuraamusmaksun. Seuraamusmaksua määrätään siltä osin kuin jakelija ei ole täyttänyt jakeluelvoitettaan, ja sen suuruus on 0,04 euroa megajoulelta. Lisäksi jakeluelvoitelain 5 §:n 4 momentin mukaisen lisävelvoitteen laiminlyönnistä Verohallinnon on määrättävä seuraamusmaksu, jonka suuruus on 0,03 euroa megajoulelta.

Jakeluelvoitelain 3 §:n 2 momentin mukaan jakeluelvoite ei koske jakelijaa, jonka kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittama moottoribensiinin, dieselöljyn ja biopolttoaineiden määrä on enintään miljoona litraa. Vuonna 2019 jakeluelvoitelaisissa säädettyä jakeluelvoitetta sovellettiin kolmeen (3) eri liikennepolttoaineen jakelijaan: Neste Oyj, North European Oil Trade Oy ja Oy Teboil Ab.

Verohallinto valvoo jakeluelvoitelain noudattamista ja Energiavirasto hoitaa ennakkotietoon liittyvät tehtävät.

Laki biopolttoöljyn käytön edistämisestä

Ensimmäisenä päivänä huhtikuuta 2019 voimaan tulleen biopolttoöljyn käytön edistämisestä annetun lain (418/2019; jäljempänä *biopolttoöljyn jakeluelvoitelaki*) tarkoituksena on edistää biopolttoöljyn käyttöä kevyen polttoöljyn korvaamiseksi lämmityksessä, työkoneissa ja kiinteästi asennetuissa moottoreissa. Lain voimaantulosäännösten mukaan lain 9 §:ssä säädettyä ilmoitusvelvollisuutta ja 10 §:ssä säädettyä kirjanpitovelvollisuutta sovelletaan vuonna 2021 ja sen jälkeen kulutukseen toimitettuun kevyeen polttoöljyyn ja biopolttoöljyyn.

Biopolttoöljyn jakeluelvoitelain mukainen jakelijan määritelmä vastaa jakeluelvoitelaisa säädettyä jakelijan määritelmää. Biopolttoöljyn jakeluelvoitelain 3 §:n 3 momentin mukaan jakeluelvoite ei koske jakelijaa, jonka kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittama kevyt polttoöljy on enintään miljoona litraa.

Biopolttoöljyn jakeluelvoitelain mukaan biopolttoöljyn energiasisällön osuus jakelijan kulutukseen toimittaman kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn energiasisällön kokonaismäärästä (jakeluelvoite) tulee olla vähintään 3,0 prosenttia vuonna 2021. Sen jälkeen biopolttoöljyn jakeluelvoite nousee vuosittain tasaisesti 10,0 prosenttiin vuonna 2028. Biopolttoöljyn jakeluelvoitelain 5 §:n 2 momentin mukaan jakelijan on osoitettava, että jakeluelvoitteeseen laskettavat biopolttoöljyt täyttävät kestävyyslaissa bionesteille säädetyt kestävyyskriteerit.

Biopolttoöljyn jakeluelvoitelain 5 §:n 3 momentin mukaan biopolttoöljyn jakeluelvoitteesta saa enintään 7 prosenttiyksikköä täyttää biopolttoöljyillä, jotka on tuotettu jakeluelvoitelain 5 §:n 5 momentissa tarkoitetuista raaka-aineista. Rajoitusta ei kuitenkaan sovelleta, jos kyse on jakeluelvoitelain liitteessä tarkoitetuista raaka-aineista. Jos jakelijalla on jakeluelvoite myös jakeluelvoitelain nojalla, enimmäisosuus saa kuitenkin olla yhteensä enintään 7 prosenttiyksikköä jakeluelvoitelain 5 §:n 1 momentissa tarkoitetuista energiasisällön kokonaismäärästä. Jakelija tai toiminnanharjoittaja voi hakea Energiavirastolta biopolttoöljyn jakeluelvoitelain 6 §:n mukaista ennakkotietoa siitä, onko kyseessä edellä mainitussa 5 §:n 3 momentissa tarkoitettu raaka-aine.

Biopolttoöljyn jakeluelvoitelain 7 §:n mukaan jakelija saa ottaa ylimenevän osuuden huomioon seuraavan kalenterivuoden biopolttoöljyn jakeluelvoitetta ja jakeluelvoitelain mukaista jakeluelvoitetta laskettaessa. Siirtyvä määrä voi olla enintään 30 prosenttia sen kalenterivuoden biopolttoöljyn jakeluelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys tapahtui, ja siirtyvällä määrällä voidaan täyttää jakeluelvoitelain mukaista jakeluelvoitetta (enintään 30 prosenttia). Lisäksi jakelija voi sopia velvoitteensa siirtämisestä osittain tai kokonaan toiselle jakelijalle jakeluelvoitelain 6 §:ssä säädetyn mukaisesti.

Jos jakelija ei ole jakeluelvoitteensa mukaisesti toimittanut kulutukseen biopolttoöljyä, on Verohallinnon määrättävä jakelijalle biopolttoöljyn jakeluelvoitelain 13 §:n mukaan seuraamusmaksu. Seuraamusmaksua määrätään siltä osin kuin jakelija ei ole täyttänyt jakeluelvoitettaan, ja sen suuruus on 0,04 euroa megajoulelta.

Verohallinto valvoo jakeluelvoitelain tavoin myös biopolttoöljyn jakeluelvoitelain noudattamista ja Energiavirasto hoitaa ennakkotietoon liittyvät tehtävät.

Laki eräiden polttoaineiden elinkaarenaikaisten kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä

Lailla eräiden polttoaineiden elinkaarenaikaisten kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä on pantu täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 98/70/EY bensiinin ja dieselpolttoaineiden laadusta ja neuvoston direktiivin 93/12/ETY muuttamisesta säännökset sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/652 bensiinin ja dieselpolttoaineiden laadusta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/70/EY mukaisista laskentamenetelmistä ja raportointivaatimuksista säännökset.

Lailla säädetään polttoaineiden toimittajille velvollisuus vähentää kulutukseen luovutettavien polttoaineiden energiayksikköä kohti laskettuja, elinkaarenaikaisia kasvihuonekaasupäästöjä mahdollisimman tasaisesti ja vähintään kuudella prosentilla vuoden 2020 loppuun mennessä verrattuna vuoden 2010 vertailutasoon.

Velvoite koskee moottorikäyttöisissä ajoneuvoissa, liikkuvissa työkoneissa, maa- ja metsätaloustraktoreissa sekä sisävesillä kulkevissa sisävesialuksissa ja huviveneissä käytettäviä polttoaineita. Polttoaineen toimittajat voivat keskenään tehdä sopimuksia päästövähennysvelvoitteiden täyttämiseksi yhdessä. Kulutukseen luovutettavan biopolttoaineen kestävyys on osoitettava kestävyyslaissa säädetyllä tavalla.

Polttoaineen toimittaja tekee kultakin kalenterivuodelta ilmoituksen Energiavirastolle kulutukseen luovuttamistaan polttoaineista. Ilmoitus sisältää tiedot polttoaineiden määristä, elinkaarenaikaisista kasvihuonekaasupäästöistä, biopolttoaineiden kestävyyskriteerien noudattamisesta sekä muista valvonnan kannalta tarpeellisista seikoista. Energiavirasto tarkistaa tiedot ja kokoaa niistä tarvittavat yhteenvedot toimitettavaksi edelleen Euroopan komissiolle. Tietojen antaminen jatkuu myös vuoden 2020 jälkeen.

Laissa säädetään velvoitteen laiminlyönnistä seuraamusmaksu. Seuraamusmaksun suuruus riippuu täyttämättä jääneen vähennysvelvoitteen määrästä. Seuraamusmaksu voidaan määrätä ainoastaan vuotta 2020 koskevan kuuden prosentin vähentämisvelvoitteen laiminlyönnistä. Maksu on yksi euro yhtä puuttuvaa hiilidioksidiekvivalenttia päästökilogrammaa kohti (€/kg CO₂eq). Seuraamusmaksua voidaan kohtuullistaa tai se voidaan jättää määräämättä, jos laiminlyönti on johtunut maksuvelvollisesta riippumattomista syistä tai ennalta arvaamattomista poikkeuksellisista oloista eikä maksuvelvollinen ole saavuttanut laiminlyönnin johdosta merkittävää taloudellista etua.

Lisäksi lailla säädetään polttoaineiden elinkaarenaikaisia kasvihuonekaasuja koskevan ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnistä, josta voidaan määrätä laiminlyöntimaksu, joka voi olla vähintään 5 000 euroa ja enintään 50 000 euroa.

2.2 Nykytilan arviointi

Jakeluvelvoite on toiminut oleellisilta osin hyvin ja biopolttoaineiden määrä on Suomessa merkittävästi kasvanut. Se on ollut yksi keskeisimmistä liikenteen päästöjä vähentävistä keinoista yhdessä verotuksen kanssa. Jakeluvelvoitteen on voitu myös katsoa myötävaikuttaneen yritysten investointeihin uusiin biopolttoaineita jalostaviin biojalostamoihin. Ilman koronaviruksesta johtuneita markkinahäiriöitä Suomi olisi todennäköisesti ylittänyt RES-direktiivissä asetetun liikenteen uusiutuvan energian osuutta koskevan velvoitteen merkittävästi. Kansallinen jakeluvelvoite on pyritty tekemään mahdollisimman kustannustehokkaaksi muun muassa sisällyttämällä siihen joustomahdollisuuksia jakelijoille kuten ylitäytön siirto seuraavan vuoden velvoitteeseen. Yleisesti joustomahdollisuuksia on pidetty järjestelmän toimivuuden kannalta tärkeitä ja perusteltuina. Vuosien 2019 ja 2020 välisen siirtomahdollisuuden rajoittamisella on haluttu varmistaa riittävä tosiallinen biopolttoaineiden määrä vuonna 2020 ja siten EU:n velvoitteiden

täyttyminen. Koronatilanne kuitenkin on aiheuttanut merkittävän polttoaineiden kulutuksen laskun ja tämän kaltaista tilannetta ei ole ennakoitu jakeluvelvoitelaisissa.

3 Tavoitteet

Ehdotetun jakeluvelvoitelain muutoslain voimaantulosäännöksen muuttamisen tavoitteena on varmistaa, että Suomi pääsee sille asetettuihin sitoviin liikennesektoria koskeviin uusiutuvan energian tavoitteisiin. Lisäksi ehdotetulla muutoksella pyritään varmistamaan, että koronaviruksesta aiheutuneen tilanteen johdosta polttoaineita jakelevien yhtiöiden kustannukset eivät kohtuuttomasti kasva vähentyneestä liikennemäärästä johtuen. Ehdotetuilla jakeluvelvoitelain ja biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain muutoksilla pyritään varmistamaan sujuva valvontatoimivallan siirto Verohallinnolta Energiavirastolle.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

Ehdotetulla jakeluvelvoitelain muutoslain voimaantulosäännöksen muutoksella jakeluvelvoitteen ylittämistä koskevaa sääntelyä lievennettäisiin vuoden 2020 osalta. Ehdotuksen mukaan vuoden 2021 jakeluvelvoitteessa huomioon otettava määrä voisi olla enintään 30 prosenttia vuoden 2020 jakeluvelvoitetta vastaavasta energiamäärästä. Muilta osin siirtymäsäännöstä ei muutettaisi.

Ehdotetuilla jakeluvelvoitelain ja biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain muutoksilla säädettäisiin jakeluvelvoitteiden valvontaa koskevan toimivallan siirrosta Verohallinnolta Energiavirastolle 1.1.2021 alkaen.

Energiavirastosta annetun lain 1 §:ä muutettaisiin siten, että pykälässä viitattaisiin biopolttoöljyn jakeluvelvoitelakiin.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

4.2.1 Taloudelliset vaikutukset

Yritysvaikutukset

Jakeluvelvoitteen alaisten jakelijoiden velvoitteen täyttämisen joustavoittaminen pienentää kustannuspaineita. Jakelijoiden kohtaamat korkeammat kustannukset siirtyvät suurelta osin kuluttajien polttoainehintoihin ja siten joustavoittamisella voidaan välillisesti hillitä myös kuluttajahintojen nousua. Vuoden 2020 ylitäytön siirtomäärän korottamisen avulla jakelijat voivat kompensoida koronan aiheuttamia kustannusvaikutuksia seuraavina vuosina. Tarkkoja arvioita kustannuspaineista ei voida tehdä tässä vaiheessa tilanteen ennalta-arvaamattomuudesta sekä syksyn liikennemääriin ja polttoainekysyntään liittyvästä epävarmuudesta johtuen.

Vaikutukset julkiseen talouteen

Esityksellä ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia julkiseen talouteen.

4.2.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Jakeluelvoitelain jakeluelvoitteen ylittämistä koskevan sääntelyn muutoksen osalta esityksellä ei ole merkittäviä vaikutuksia viranomaisten toimintaan.

Sen sijaan jakeluelvoitteiden valvontaa koskevan toimivallan siirrosta Verohallinnolta Energiavirastolle arvioidaan aiheutuvan Energiavirastolle ensin tehtävien siirtovaiheessa noin 2 henkilötökuukauden (htkk) lisäresurssitarve sekä jatkossa noin 1 htkk, kun tehtävien hoito on normalisoitunut. Verohallinto ja Energiavirasto tekevät yhteistyötä tehtävien hoitoa koskevan osamisen siirtämisessä ja on sovittu, että Verohallinto antaa Energiavirastolle tukea vuoteen 2021 kohdistuvan ohjeistuksen laadinnassa sekä muussa valvontatehtäviin liittyvässä perehdyttämisessä.

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/2001 uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä (uudelleenlaadittu), ns. *RED II*, toimeenpanon myötä Energiaviraston tehtävämäärä tulee merkittävästi kasvamaan aikaisemmasta. Etenkin kestävyyskriteerisääntelyn soveltamisalan laajentamisesta aiheutuu lisäresurssitarpeita virastolle. Jakeluelvoitelain sekä biopolttoöljyn jakeluelvoitelain valvontatehtävistä johtuvat lisäresurssitarpeet voidaan toteuttaa resurssien uudelleenkohdentamisella ja hyödyntämällä edellä mainitun kestävyyskriteerisääntelyn toimeenpanoon kohdistettuja resursseja.

4.2.3 Ympäristövaikutukset

Jakeluelvoitelain siirtymäsäännöksen muutoksen seurauksena biopolttoaineiden käyttö todennäköisesti aikaistuu siten, että vuodelle 2021 ennakoitua jakelua ja käyttöä siirretään jo vuodelle 2020. Pitkällä aikavälillä vaikutukset ovat kuitenkin todennäköisesti vähäiset.

5 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

Työ- ja elinkeinoministeriö on arvioinut myös vaihtoehtoa, jossa muutosta ei toteutettaisi. Arvion mukaan tällöin on mahdollista, että Suomi voisi jäädä sille asetetusta EU:n sitovasta 10 %:n uusiutuvan tavoitteesta liikennesektorilla, sillä Verohallinnolta saaman tiedon mukaan jakeluelvolliset ovat hyödyntäneet aktiivisesti niille annettua mahdollisuutta siirtää vuoden 2019 jakeluelvoitteen ylittävä määrä vuoden 2020 velvoitteeseen. Riskiä lisää olennaisesti se, jos koronatilanteen seurauksena vähentyneet liikennemäärät ja jaeltavat polttoainemäärät eivät palaisi normaalille tasolle tai jos syksyllä tulisi mahdollinen koronaviruksen ns. toinen aalto, jonka seurauksena liikkuminen vähenisi tai sitä jopa rajoitettaisiin. Tämän seurauksena koko vuoden osalta jaeltavien polttoaineiden määrä olisi huomattavasti pienempi mitä normaalitilanteessa. Tällöin myös biopolttoaineiden jakeluelvoitetta vastaava osuus olisi määrällisesti pienempi ja vuodelta 2019 siirtyvä ylitäyttö täyttäisi jakeluelvoitetta suhteessa enemmän, mitä on ennakoitu tapahtuvan jakeluelvoitteen ylittämistä koskevaa sääntelyä valmisteltaessa.

Mikäli Suomi ei saavuttaisi EU:n sitovaa 10 prosentin uusiutuvan energian tavoitetta liikennesektorilla, seuraisi siitä todennäköisesti rikkomusmenettely ja sen myötä seuraamusmaksu tai jokin muu myöhemmin määriteltävä seuraamus.

6 Lausuntopalautte

Esitysluonnos oli lausunnoilla 24 päivästä heinäkuuta 26 päivään elokuuta 2020 lausuntopalvelu.fi- verkkopalvelussa. Lausuntoa pyydettiin seuraavilta tahoilta: ....

[Lausuntoja saatiin xx. Lausuntopyyntö ja saadut lausunnot ovat lausuntopalvelu.fi –sivustolla ja valtioneuvoston hankeikkunan julkisessa palvelussa osoitteessa valtioneuvos-to.fi/hankeet tunnuksella TEM092:00/2020. Lausuntopalvelun kautta annetuista lausunnoista on myös laadittu lausuntotiivistelmä, joka on tallennettu valtioneuvoston hankeikkunaan.]

7 Säännöskohtaiset perustelut

7.1 Laki biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen 3 momentin muuttamisesta

1 §. Jakeluelvoitteen ylittämistä koskevaa sääntelyä lievennettäisiin vuoden 2020 osalta muuttamalla jakeluelvoitelain muutoslain (419/2019) voimaantulosäännöksen 3 momenttia vuoden 2021 jakeluelvoitteessa huomioon otettavan enimmäismäärän osalta.

Pykälän mukaan, jos jakelija olisi vuonna 2020 toimittanut kulutukseen enemmän biopolttoaineita kuin jakeluelvoitelain 5 §:n 1 momentissa säädetään, jakelija saisi ottaa ylimenevän osuuden huomioon vuoden 2021 jakeluelvoitetta laskettaessa siltä osin kuin osuus perustuu kestävyyslain 4 §:ssä tarkoitetuilla jätteillä tai tähteillä tuotettujen biopolttoaineiden energiamäärään. Siirtyvä määrä voisi kuitenkin olla enintään 30 prosenttia vuoden 2020 jakeluelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jota laskettaessa ei sovellettaisi 5 §:n 2 momenttia.

2 §. Laki tulisi voimaan 15 päivänä lokakuuta 2020.

7.2 Laki biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta

4 §. Toimivaltaiset viranomaiset ja tietojen luovuttaminen. Pykälää muutettaisiin siten, että siinä säädettäisiin jakeluelvoitteen valvontaa koskevan toimivallan siirrosta Verohallinnolta Energiavirastolle. Lisäksi pykälässä säädettäisiin Energiaviraston oikeudesta luovuttaa tietoja nimeytyille viranomaisille määritellyyn tarkoitukseen salassapitosäännösten estämättä.

Pykälän 1 momentin mukaan jakeluelvoitelain mukaisen toiminnan yleinen ohjaus, seuranta ja kehittäminen kuuluvat työ- ja elinkeinoministeriölle.

Pykälän 2 momentin mukaan Energiavirasto valvoisi jakeluelvoitelain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista sekä huolehtisi lain täytäntöönpanosta ja hoitaisi muut sille säädetyt tehtävät.

Pykälän 3 momentin 1 kohdan mukaan Energiavirasto voisi salassapitosäännösten estämättä luovuttaa laissa tarkoitettuja tehtäviä hoidettaessa saatuja tietoja työ- ja elinkeinoministeriölle sen tässä laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi, energia- ja ilmastopolitiikan tavoitteiden valmistelua ja toimeenpanoa varten sekä toimitettavaksi edelleen toimivaltaiselle Euroopan unionin toimielimelle tai unionin muulle elimelle, jos Euroopan unionin lainsäädännössä tai muussa Suomen jäsenyyteen Euroopan unionissa liittyvässä velvoitteessa sitä edellytetään. Asettaessa biopolttoaineita koskevia tavoitteita ja kannustimia sekä arvioitaessa niiden vaikutuksia tarvitaan yksityiskohtaista tietoa käytetyistä biopolttoaineiden raaka-aineista sekä niiden osuuksista ja alkuperästä. Pykälän 2 momentin 2 kohdan mukaan Energiavirasto voisi salassapitosäännösten estämättä luovuttaa tehtäviä hoidettaessa saatuja tietoja Verohallinnolle verotuksen toimittamista ja valvontaa varten.

6 §. Jakelijoiden väliset sopimukset. Pykälää muutettaisiin toimivallan siirron mukaisesti siten, että jakelijoiden välisistä sopimuksista olisi jatkossa toimitettava jäljennös Energiavirastolle 7 §:ssä tarkoitettun ilmoituksen yhteydessä.

7 §. Ilmoitusvelvollisuus. Pykälän 4 momenttia muutettaisiin siten, että pykälässä säädetty ilmoitus toimitettaisiin jatkossa Energiavirastolle.

10 §. Ylivoimainen este. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että velvoitteen alentamista tai poistamista koskevan hakemuksen jäljennös tulisi toimittaa jatkossa Energiavirastolle 7 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen yhteydessä.

11 §. Seuraamusmaksut. Pykälän 1 ja 3 momenttia muutettaisiin siten, että Energiavirasto toimivaltaisena viranomaisena hoitaisi pykälässä säädettyyn seuraamusmaksuun liittyvät tehtävät.

12 §. Virhemaksu. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että Verohallinnon sijaan Energiavirasto toimivaltaisena viranomaisena voisi määrätä pykälässä säädetyn virhemaksun.

13 §. Muutoksenhaku. Pykälän 1 momentissa säädettyä oikaisuvaatimusmenettelyn soveltamisalaa Energiaviraston päätöksiin laajennettaisiin valvontatoimivallan siirrosta johtuen sekä pykälän 2 momenttia päivitettäisiin toimivallan siirron vuoksi. Pykälään lisättäisiin myös uusi 3 momentti, johon siirrettäisiin 1 momentissa säädetty muutoksenhakukieltoa koskeva säännös. Tämä parantaisi muutoksenhakua koskevan pykälän johdonmukaisuutta.

Pykälän 1 momenttia täydennettäisiin siten, että työ- ja elinkeinoministeriön tämän lain nojalla antamien päätöksiä ja Energiaviraston 5 a §:n nojalla antaman ennakkotietopäätöksen lisäksi, Energiaviraston 12 §:n nojalla tekemään päätökseen virhemaksusta ei saisi hakea muutosta valittamalla, vaan ensin olisi haettava oikaisua. Oikaisuvaatimussäännösten soveltuvuus arvioidaan eri hallinnonalojen lainsäädännössä asiaryhmäkohtaisesti. Oikaisuvaatimusmenettelyn soveltamisalan laajentamista virhemaksupäätöksiin voidaan perustella pyrkimyksellä sovittaa yhteen nopea ja tehokas viranomaistoiminta tehokkaaseen oikeusturvaan.

Pykälän 2 momentin mukaan työ- ja elinkeinoministeriön ja Energiaviraston oikaisuvaatimuksesta tekemään päätökseen sekä Energiaviraston seuraamusmaksua koskevaan päätökseen saisi hakea muutosta valittamalla siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019, jäljempänä *hallintoprosessilaki*) säädetään. Hallintoprosessilain 107 §:n 1 momentin mukaan hallinto-oikeuden päätöksestä saisi valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituslupa korkeimpaan hallinto-oikeuteen olisi siten hallintoprosessilain mukaan pääsääntönä, joten yleislain kanssa päällekkäinen sääntely, 1 momentin kolmas virke, voitaisiin poistaa tarpeettomana.

Lakiehdotukseen sisältyvät muutoksenhakua koskevat muutokset vastaavat uudistettua hallintoprosessilainsäädäntöä. Aiemmat viittaukset hallintolainkäyttölakiin muutettaisiin vastaamaan uutta lainsäädäntöä. Hallintoprosessilainsäädännön uudistuksen myötä valituslupajärjestelmän käyttöala on laajentunut koskemaan myös seuraamusmaksua koskevan päätöksen muutoksenhakua. Seuraamusmaksua koskeva päätös on laadultaan sellainen, että oikeusturvan takeiden kannalta voidaan pitää riittävänä pääsyä korkeimpaan hallinto-oikeuteen valitusluvan perusteella ottaen erityisesti huomioon, että valitusluvan ehtojen täytyessä korkeimman hallinto-oikeuden on myönnettävä valituslupa.

Pykälän 3 momenttiin siirrettäisiin aiemmin 1 momentissa ollut virke koskien muutoksenhakukieltoa. Pykälän 3 momentin mukaan päätökseen, jolla Energiavirasto on päättänyt olla antamatta ennakkotiedon, ei saisi hakea muutosta.

7.3 Laki biopolttoöljyn käytön edistämisestä annetun lain muuttamisesta

4 §. Toimivaltaiset viranomaiset ja tietojen luovuttaminen. Pykälää muutettaisiin siten, että siinä säädettäisiin jakeluvelvoitteen valvontaa koskevan toimivallan siirrosta Verohallinnolta Energiavirastolle. Pykälän 3 momentti poistetaan tarpeettomana.

9 §. Ilmoitusvelvollisuus. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että pykälässä säädetty ilmoitus tehtäisiin jatkossa Energiavirastolle.

12 §. Ylivoimainen este. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että velvoitteen alentamista tai poistamista koskevan hakemuksen jäljennös tulisi toimittaa jatkossa Energiavirastolle 9 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen yhteydessä.

13 §. Seuraamusmaksut. Pykälän 1 ja 2 momenttia muutettaisiin siten, että Energiavirasto toimivaltaisena viranomaisena hoitaisi pykälässä säädettyyn seuraamusmaksuun liittyvät tehtävät.

14 §. Virhemaksu. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että Verohallinnon sijaan Energiavirasto toimivaltaisena viranomaisena voisi määrätä pykälässä säädetyn virhemaksun.

15 §. Muutoksenhaku. Muutoksenhakua koskevan pykälään tehtäisiin vastaavat muutokset, mitä ehdotetussa jakeluvelvoitelain muutoksessa johtuen muuttuneesta hallintoprosessilainsäädännöstä. Pykälän 1 momentissa säädettyä oikaisuvaatimusmenettelyn soveltamisalaa Energiaviraston päätöksiin laajennettaisiin valvontatoimivallan siirrosta johtuen. Myös pykälän 2 momenttia päivitetäisiin toimivallan siirron mukaisesti ja pykälään lisättäisiin uusi 3 momentti, johon siirrettäisiin 1 momentissa säädetty muutoksenhakukieltoa koskeva säännös.

Pykälän 1 momenttia täydennettäisiin siten, että työ- ja elinkeinoministeriön tämän lain nojalla antamien päätöksiä ja Energiaviraston 6 §:n nojalla antaman ennakkotietopäätöksen lisäksi, Energiaviraston 14 §:n nojalla tekemään päätökseen virhemaksusta sovellettaisiin oikaisuvaatimusmenettelyä. Oikaisuvaatimussäännösten soveltuvuus arvioidaan eri hallinnonalojen lainsäädännössä asiaryhmäkohtaisesti. Oikaisuvaatimusmenettelyn soveltamisalan laajentamista virhemaksupäätöksiin voidaan perustella pyrkimyksellä sovittaa yhteen nopea ja tehokas viranomaistoiminta tehokkaaseen oikeusturvaan.

Pykälän 2 momentin mukaan työ- ja elinkeinoministeriön ja Energiaviraston oikaisuvaatimuksesta tekemään päätökseen sekä Energiaviraston seuraamusmaksua koskevaan päätökseen saisi hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintoprosessilain säädetään. Valituslupa korkeimpaan hallinto-oikeuteen on hallintoprosessilain mukaan pääsääntönä, joten yleislain kanssa päällekkäinen sääntely, 1 momentin kolmas virke, voitaisiin poistaa tarpeettomana.

Lakiehdotukseen sisältyvät muutoksenhakua koskevat muutokset vastaavat muuttunutta hallintoprosessilainsäädäntöä. Hallintoprosessilainsäädännön uudistuksen myötä valituslupajärjestelmän käyttöala on laajentunut koskemaan myös seuraamusmaksua koskevan päätöksen muutoksenhakua. Edellä mainittu seuraamusmaksua koskeva päätös on laadultaan jakeluvelvoitelain mukaisen seuraamusmaksua koskevan päätöksen tavoin sellainen, että oikeusturvan takeiden kannalta voidaan pitää riittävänä pääsyä korkeimpaan hallinto-oikeuteen valituslupan perusteella.

Pykälän 3 momenttiin siirrettäisiin aiemmin 1 momentissa ollut virke koskien muutoksenhakukieltoa. Pykälän 3 momentin mukaan päätökseen, jolla Energiavirasto on päättänyt olla antamatta ennakkotiedon, ei saisi hakea muutosta.

7.4 Laki Energiavirastosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

1 §. Tehtävät. Pykälän 2 momenttiin lisättäisiin 19 kohta, jossa viitattaisiin biopolttoöljyn jakeluelvoitelakiin.

8 Voimaantulo

Ehdotetaan, että laki biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen 3 momentin muuttamisesta tulee voimaan 15 päivänä lokakuuta 2020.

Lisäksi ehdotetaan, että laki biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain, biopolttoöljyn käytön edistämisestä annetun lain sekä Energiavirastosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2021.

Lakiehdotuksiin jakeluelvoitelain ja biopolttoöljyn jakeluelvoitelain muuttamisesta sisältyisi siirtymäsäännöksiä, joilla selvennettäisiin aikataulua toimivaltaisen viranomaisen tehtävien siirrossa ja muita toimivallan siirtoon liittyviä kysymyksiä. Siirtymäsäännöksillä pyritään varmistamaan valvontatehtävien tehokas ja joustava siirto Verohallinnolta Energiavirastolle ottaen huomioon, että Verohallinnolle vuosien varrella kertynyt jakeluelvoitelain valvontaan liittyvä asiaosaaminen jäisi siirron yhteydessä Verohallintoon.

Jakeluelvoitelain muutoslakiin ehdotettavien siirtymäsäännösten mukaan Verohallinto hoitaisi jakeluelvoitteen valvontaan liittyvät tehtävät vielä kalenterivuotta 2020 koskevan jakeluelvoitteen osalta. Siirtymäsäännöksen 3 momentissa säädettäisiin poikkeuksesta 7 §:n 4 momenttiin vuotta 2020 koskevan ilmoituksen toimittamisen osalta. Momentin mukaan jakelijoiden olisi toimitettava kalenterivuotta 2020 koskeva ilmoitus kulutukseen toimitettujen moottoribensiinin, dieselöljyn ja biopolttoaineiden määristä Verohallinnolle vuoden 2021 maaliskuun loppuun mennessä. Toimivallan siirtymistä koskevasta pääsäännöstä poikettaisiin myös vuotta 2020 koskevan mahdollisen seuraamusmaksun ja virhemaksun määräämisessä. Siirtymäsäännöksen 4 momentin mukaan Verohallinto määräisi kalenterivuotta 2020 koskevat mahdolliset seuraamusmaksut ja siirtymäsäännöksen 5 momentin mukaan voisi määrätä virhemaksusta kalenterivuotta 2020 koskevan toiminnan osalta myös tämän lain voimaantulon jälkeen. Lisäksi siirtymäsäännöksen 6 momentissa täsmennettäisiin, että ehdotetun lain voimaan tullessa Verohallinnossa vireillä olevat asiat, jotka kuuluisivat jatkossa Energiaviraston toimivaltaan, jäisivät Verohallinnon käsiteltäviksi ja ratkaistaviksi. Siirtymäsäännöksen 7 momentissa säädettäisiin, että ehdotetun lain voimaan tullessa voimassa olevat Verohallinnon antamat päätökset asioissa, jotka kuuluisivat ehdotetun lain nojalla Energiaviraston toimivaltaan, jäisivät voimaan päätöksissä mainituilla ehdoilla. Siirtymäsäännöksen 8 momentin mukaan muussa laissa tai asetuksessa taikka valtioneuvoston tai ministeriön päätöksessä oleva viittaus niihin Verohallinnon tehtäviin, jotka kuuluvat tämän lain nojalla Energiaviraston toimivaltaan, tarkoittaisi tämän lain tultua voimaan viittausta Energiaviraston tehtäviin.

Biopolttoöljyn jakeluelvoitelain muutoksen siirtymäsäännöksissä säädettäisiin myös lain voimaan tullessa vireillä olevien asioiden käsittelystä, Verohallinnon antamien päätösten voimassaolosta sekä muissa laeissa tai asetuksissa taikka valtioneuvoston tai ministeriön päätöksissä olevista viittauksista toimivaltaiseen viranomaiseen.

9 Toimeenpano ja seuranta

Ehdotettu jakeluelvoitelain ja biopolttoöljyn jakeluelvoitelain valvontaa koskevan toimivallan siirto edellyttää yhteistyötä Verohallinnon ja Energiaviraston kesken. Verohallinto antaa

Energiavirastolle tukea vuoteen 2021 kohdistuvan ohjeistuksen laadinnassa sekä muussa valvontatehtäviin liittyvässä perehdyttämisessä.

Toimeenpanon vaikutuksia seurataan työ- ja elinkeinoministeriössä.

10 Suhde muihin esityksiin

Eduskunnan käsittelyssä ei ole muita esityksiä, jotka voivat olla riippuvaisia tästä esityksestä tai päinvastoin.

11 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

11.1 Muutoksenhaku

Valituslupajärjestelmän käyttöala on laajentunut aikaisemmasta koskemaan kaikkia hallinto-oikeuden hallintolainkäyttöasioissa antamia päätöksiä 1 tammikuuta 2020 voimaan tulleen hallintoprosessilain 107 §:n myötä. Jakeluvetoilain 13 §:än ja biopolttoöljyn jakeluvetoilain 15 §:än ehdotetut muutokset vastaisivat muutoksenhaun osalta muuttunutta lainsäädäntöä.

Aiemmin perustuslakivaliokunta on suhtautunut pidättyvästi valituslupajärjestelmän laajentamiseen, mutta on tarkastanut pidättyvää kantaansa lausunnossa PeVL 32/2012 vp. Taustalla sallivammalle kannalle oli muutoksenhakujärjestelmän kehitys kuten se, että yhä suurempi osa korkeimpaan hallinto-oikeuteen saapuvista asioista kuului jo ennen uutta hallintoprosessilakia ryhmiin, joissa muutoksenhaku edellyttää valituslupaa. Valituslupajärjestelmän hyväksyttävyyttä ja oikeasuhtaisuutta on kuitenkin aina arvioitava valiokunnan aiemman käytännön pohjalta. Perustuslain oikeusturvaa koskevan 21 §:n kannalta asiaa tarkasteltaessa keskeistä on varmistua siitä, että muutoksenhakujärjestelmä kokonaisuutena turvaa sekä oikeusturvan saatavuuden ja riittävyys edellyttää asian käsittelyn niin joutuisasti kuin se on oikeusturvavaatimuksen valossa mahdollista (PeVL 32/2012 vp). Valiokunta on kuitenkin myös todennut, etteivät asian laatu tai merkittävyys välttämättä edellytä pääsyä korkeimpaan hallinto-oikeuteen ilman valituslupaa kaikissa sellaisissakaan asiaryhmissä, joihin valitusvaiheessa useimmin liittyy vaativia oikeuskysymyksiä tai jotka ovat yleensä asianosaisen tai yhteiskunnan kannalta erityisen merkittäviä tai laaja-alaisia (PeVL 55/2014 vp, PeVL 29/2017 vp).

Perustuslakivaliokunta pysyi uudessa, valituslupajärjestelmän laajentamisen kannalta sallivammassa kannassa uutta hallintoprosessilakia koskevassa lausunnossaan (PeVL 50/2018 vp). Valiokunta katsoi, että valituslupan asettamista pääsäännöksi voidaan perustuslain 21 §:n estämättä pitää mahdollisena ja perusteltuna. Valiokunnan mukaan valituslupajärjestelmälle oli painavia hallintolainkäytön tehostamiseen ja korkeimman oikeuden ennakkopäätösroolin vahvistamiseen liittyviä perusteita. Valiokunta kiinnitti huomiota myös oikeudenkäynnin viivytyksetömyyden turvaamiseen, jolla valituslupajärjestelmän laajentamista oli hallintoprosessilain hallituksen esityksessä (HE 29/2018 vp) muiden syiden ohella perusteltu. Oikeudenkäynnin kohtuullinen kokonaiskesto sisältyy sekä perustuslaissa että Euroopan ihmisoikeussopimuksessa turvattuihin oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin takeisiin.

Hallintoprosessilain valituslupasäätely ei vaikuta oikeuteen valittaa hallinto-oikeuden päätöksestä, vaan siihen, missä laajuudessa valitus tutkitaan (HE 29/2018 vp). Perustuslakivaliokunta huomioi tämän lakiesityksen perustuslainmukaisuutta arvioidessaan. Valituslupajärjestelmä ei merkitse niin pitkälle menevää rajoitusta muutoksenhakuoikeuteen kuin varsinaiset valituskiellot. Valituslupan ehtojen täytyessä korkeimman hallinto-oikeuden on myönnettävä valituslupa (PeVL 50/2018 vp).

Ehdotetulla lakimuutoksella turvataan siten perustuslain 21 §:n mukaisen oikeusturvan toteutumisen edellytykset sekä Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6(1) artiklan turvaama oikeus kohdullisen ajan kuluessa oikeudenmukaiseen ja julkiseen oikeudenkäyntiin laillisesti perustetussa riippumattomassa ja puolueettomassa tuomioistuimessa silloin, kun päätetään hänen oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan.

11.2 Tietojen luovuttaminen

Jakeluelvoitelain muutosehdotuksen mukaan Energiavirasto voisi salassapitosäännösten estämättä luovuttaa jakeluelvoitelaisissa tarkoitettuja tehtäviä hoidettaessa saatuja tietoja työ- ja elinkeinoministeriölle sen tässä laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi, energia- ja ilmasto-politiikan tavoitteiden valmistelua ja toimeenpanoa varten sekä toimitettavaksi edelleen toimivaltaiselle Euroopan unionin toimielimelle tai unionin muulle elimelle, jos Euroopan unionin lainsäädännössä tai muussa Suomen jäsenyyteen Euroopan unionissa liittyvässä velvoitteessa sitä edellytetään. Energiavirasto voisi myös salassapitosäännösten estämättä luovuttaa tehtäviä hoidettaessa saatuja tietoja Verohallinnolle verotuksen toimittamista ja valvontaa varten. Biopolttoöljyn jakeluelvoitelain muutosehdotuksessa on tietojen luovuttamisen osalta viittaus-säännös jakeluelvoitelakiin.

Perustuslakivaliokunta on arvioinut viranomaisten tietojen saamista ja luovuttamista salassapitovelvollisuuden estämättä koskevaa sääntelyä perustuslain 10 §:n 1 momentissa säädetyn yksityiselämän ja henkilötietojen suojan kannalta. Perustuslain 10 §:n 1 momentilla turvataan jokaisen yksityiselämä sekä todetaan, että henkilötietojen suojasta säädetään tarkemmin lailla. Valiokunnan vakiintuneen käytännön mukaan henkilötietojen suoja osittain sisältyy perustuslain 10 §:n samassa momentissa turvatus yksityiselämän suojan piiriin. Kysymys on kaiken kaikkiaan siitä, että lainsäätäjän tulee turvata tämä oikeus tavalla, jota voidaan pitää hyväksyttävänä perusoikeusjärjestelmän kokonaisuudessa (PeVL 14/2018 vp).

Perustuslakivaliokunta on kiinnittänyt huomiota muun muassa siihen, mihin ja ketä koskeviin tietoihin tiedonsaantioikeus ulottuu ja miten tiedonsaantioikeus sidotaan tietojen välttämättömyyteen. Viranomaisen tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttamismahdollisuus ovat voineet liittyä jonkin tarkoituksen kannalta "tarpeellisiin tietoihin", jos tarkoitettu tietosisällöt on pyritty luettelemaan laissa tyhjentävästi. Jos taas tietosisältöjä ei ole samalla tavoin luetteloitu, sääntelyyn on pitänyt sisällyttää vaatimus "tietojen välttämättömyydestä" jonkin tarkoituksen kannalta (esim. PeVL 17/2016 vp).

Perustuslakivaliokunta on painottanut toistuvasti, että erottelussa tietojen saamisen tai luovuttamisen tarpeellisuuden ja välttämättömyyden välillä on kyse tietosisältöjen laajuuden ohella myös siitä, että tietoihin oikeutettu viranomainen omine tarpeineen syrjäyttää ne perusteet ja intressit, joita tiedot omaavaan viranomaiseen kohdistuvan salassapidon avulla suojataan. Mitä yleisluonteisempi tietojensaantiin oikeuttava sääntely on, sitä suurempi on vaara, että tällaiset intressit voivat syrjäytyä hyvin automaattisesti. Mitä täydellisemmin tietojensaantioikeus kytetään säännöksissä asiallisiin edellytyksiin, sitä todennäköisemmin yksittäistä tietojensaanti-pyyntöä joudutaan käytännössä perustelemaan. Myös tietojen luovuttajan on tällöin mahdollista arvioida pyyntöä luovuttamisen laillisten edellytysten kannalta. Tietojen luovuttaja voi lisäksi kieltäytymällä tosiasiallisesti tietojen antamisesta saada aikaan tilanteen, jossa tietojen luovuttamisvelvollisuus eli säännösten tulkinta saattaa tulla ulkopuolisen viranomaisen tutkittavaksi. Tämä mahdollisuus on tärkeä tiedonsaannin ja salassapito-intressin yhteensovittamiseksi. (esim. PeVL 21/2020 vp).

Ehdotetussa lainkohdassa on yksilöity, mitä varten tietoja voidaan salassapitosäännösten estämättä luovuttaa. Tietoja voidaan luovuttaa vain laissa mainittuja tarkoituksia varten, joten tietojensaantiin oikeuttavaa sääntelyä ei voi pitää yleisluontoisena, vaan rajattuna ja asiallisiin edellytyksiin kytkettynä perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännön mukaisesti.

Perustuslakivaliokunnan mielestä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) yksityiskohtainen sääntely, jota tulkitaan ja sovelletaan EU:n perusoikeuskirjassa turvattujen oikeuksien mukaisesti, muodostaa yleensä riittävän säännöspohjan myös perustuslain 10 §:ssä turvattun yksityiselämän ja henkilötietojen suojan kannalta. Valiokunnan käsityksen mukaan tietosuojasetuksen sääntely vastaa asianmukaisesti tulkittuna ja sovellettuna myös Euroopan ihmisoikeussopimuksen mukaan määräytyvää henkilötietojen suojan tasoa. Näin ollen erityislainsäädäntöön ei ole tietosuojasetuksen soveltamisalalla enää valtiosääntöisistä syistä välttämätöntä sisällyttää kattavaa ja yksityiskohtaista sääntelyä henkilötietojen käsittelystä (PeVL 14/2018 vp).

Perustuslakivaliokunnan mielestä on kuitenkin selvää, että erityislainsäädännön tarpeellisuutta on arvioitava myös yleisen tietosuojasetuksenkin edellyttämän riskiperustaisen lähestymistavan mukaisesti kiinnittämällä huomiota tietojen käsittelyn aiheuttamiin uhkiin ja riskeihin. Mitä korkeampi riski käsittelystä aiheutuu luonnollisen henkilön oikeuksille ja vapauksille, sitä perustellumpaa on yksityiskohtaisempi sääntely. Tällä seikalla on erityistä merkitystä arkaluonteisten tietojen käsittelyn kohdalla (PeVL 14/2018 vp). Ehdotettu säännös ei sulkisi tiedonsaantioikeuden ulkopuolelle henkilötietoja, mutta niiden ei lähtökohtaisesti katsota kuitenkaan olevan tarpeen. Arkaluonteiset henkilötiedot on kuitenkin suljettu tiedonsaantioikeuden soveltamisen ulkopuolelle ja siten perusteita tarkemmalle erityissääntelylle ei henkilötietojen suojan osalta katsota olevan. Luovutettavat tiedot koskisivat lähinnä käytettyjen biopolttoaineiden raaka-aineita sekä niiden osuuksia ja alkuperää.

11.3 Säättämismääräyksen arviointi

Lakiehdotukset eivät sisältäisi perustuslain kannalta ongelmallisia perusoikeusrajoituksia tai muita valtiosääntöoikeudellisia kysymyksiä. Sen vuoksi on perusteltua katsoa, että esitykseen sisältyvät lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämismääräyksen käsittelyssä.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen 3 momentin muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta annetun lain (419/2019) voimaantulosäännöksen 3 momentti seuraavasti:

1 §

Jos jakelija on vuonna 2020 toimittanut kulutukseen enemmän biopolttoaineita kuin 5 §:n 1 momentissa säädetään, jakelija saa ottaa ylimenevän osuuden huomioon vuoden 2021 jakelovelvoitetta laskettaessa siltä osin kuin osuus perustuu biopolttoaineista ja bionesteistä annetun lain (393/2013) 4 §:ssä tarkoitetuilla jätteillä tai tähteillä tuotettujen biopolttoaineiden energiamäärään. Siirtyvä määrä voi kuitenkin olla enintään 30 prosenttia vuoden 2020 jakelovelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jota laskettaessa ei sovelleta 5 §:n 2 momenttia.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

2.

Laki

biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain (446/2007) 4 ja 6 §, 7 §:n 4 momentti, 10 §:n 2 momentti, 11 §:n 1 ja 3 momentti, 12 §:n 1 momentti ja 13 §,

sellaisena kuin ne ovat, 4 § ja 13 §:n 1 momentti laissa 387/2017 sekä 6 §, 7 §:n 4 momentti, 10 §:n 2 momentti, 12 §:n 1 momentti ja 13 §:n 2 momentti laissa 1188/2016 sekä 11 §:n 1 momentti laissa 419/2019 seuraavasti:

4 §

Toimivaltaiset viranomaiset ja tietojen luovuttaminen

Tämän lain mukaisen toiminnan yleinen ohjaus, seuranta ja kehittäminen kuuluvat työ- ja elinkeinoministeriölle.

Energiavirasto valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista sekä huolehtii lain täytäntöönpanosta ja hoitaa muut tässä laissa säädetyt tehtävät.

Energiavirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä hoitaessaan saamia tietoja:

1) työ- ja elinkeinoministeriölle sen tässä laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi, energia- ja ilmastopolitiikan tavoitteiden valmistelua ja toimeenpanoa varten sekä toimitettavaksi edelleen toimivaltaiselle Euroopan unionin toimielimelle tai unionin muulle elimelle, jos Euroopan unionin lainsäädännössä tai muussa Suomen jäsenyyteen Euroopan unionissa liittyvässä velvoitteessa sitä edellytetään;

2) Verohallinnolle verotuksen toimittamista ja valvontaa varten.

6 §

Jakelijoiden väliset sopimukset

Jakeluelvoitteensa täyttämiseksi voi jakelija sopia velvoitteensa siirtämisestä osittain tai kokonaan toiselle jakelijalle. Jos sopimus riitautetaan tai jakeluelvoitetta ei muusta sopimussuhteeseen liittyvästä syystä ole täytetty, vastaa kukin jakelija jakeluelvoitteensa täyttämisestä ja tämän lain mukaisista seuraamuksista. Sopimuksesta on toimitettava jäljennös Energiavirastolle 7 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen yhteydessä.

7 §

Ilmoitusvelvollisuus

Ilmoitus on toimitettava viimeistään ilmoituksessa tarkoitettua kalenterivuotta seuraavan maaliskuun aikana Energiavirastolle.

10 §

Ylivoimainen este

Velvoitteen alentamista tai poistamista koskeva hakemus on toimitettava työ- ja elinkeinoministeriölle 7 §:n 4 momentissa säädetyssä määräajassa sekä jäljennös hakemuksesta Energiavirastolle 7 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen yhteydessä.

---

11 §

Seuraamusmaksut

Jos jakelija ei ole 5 §:n 1–3 momentin mukaisesti toimittanut kulutukseen biopolttoaineita, on Energiaviraston määrättävä jakelijalle jakeluelvoitteen noudattamatta jättämisestä seuraamusmaksu, jonka suuruus on 0,04 euroa megajoulelta. Jos jakelija ei ole 5 §:n 4 momentin mukaisesti toimittanut kulutukseen biopolttoaineita, on Energiaviraston määrättävä jakelijalle lisävelvoitteen noudattamatta jättämisestä seuraamusmaksu, jonka suuruus on 0,03 euroa megajoulelta.

Seuraamusmaksut on määrättävä sen kalenterivuoden aikana, jolloin 7 §:n 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus on annettu tai olisi pitänyt antaa. Jos seuraamusmaksut ovat jääneet kokonaan

tai osittain määräämättä sen johdosta, että jakelija on kokonaan tai osaksi laiminlyönyt ilmoittamisvelvollisuutensa tai antanut puutteellisen, erehdyttävän tai väärän ilmoituksen, Energiaviraston on määrättävä jakelijan maksettavaksi määräämättä jääneet seuraamusmaksut. Maksuien määrääminen on toimitettava kolmen vuoden kuluessa edellä tarkoitettua kalenterivuotta seuraavan kalenterivuoden alusta.

---

12 §

Virhemaksu

Jos liikennepolttoaineiden jakelija on laiminlyönyt 7, 8 tai 9 §:ssä tarkoitetun velvollisuutensa, voi Energiavirasto määrätä virhemaksua vähintään 500 euroa ja enintään 5 000 euroa.

---

13 §

Muutoksenhaku

Työ- ja elinkeinoministeriön tämän lain nojalla tekemään päätökseen ja Energiaviraston 5 a ja 12 §:ssä tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Työ- ja elinkeinoministeriön ja Energiaviraston oikaisuvaatimuksesta tekemään päätökseen sekä Energiaviraston 11 §:n nojalla tekemään päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Päätökseen, jolla Energiavirasto on päättänyt olla antamatta ennakkotiedon, ei kuitenkaan saa hakea muutosta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Sen estämättä, mitä 4 §:n 2 momentissa säädetään, Verohallinto hoitaa jakeluelvoituksen valvontaan liittyvät tehtävät kalenterivuoden 2020 osalta.

Sen estämättä, mitä 7 §:n 4 momentissa säädetään, jakelijoiden on toimitettava kalenterivuotta 2020 koskeva ilmoitus Verohallinnolle 7 §:n 4 momentissa säädettyssä määräajassa.

Sen estämättä, mitä 11 §:n 1 ja 3 momentissa säädetään, määrää Verohallinto jakelijalle mahdollisen seuraamusmaksun kalenterivuoden 2020 osalta.

Sen estämättä, mitä 12 §:n 1 momentissa säädetään, voi Verohallinto määrätä virhemaksusta, jos liikennepolttoaineiden jakelija on laiminlyönyt 7, 8 tai 9 §:ssä tarkoitetun velvollisuutensa kalenterivuonna 2020.

Tämän lain tullessa voimaan Verohallinnossa vireillä olevat asiat, jotka tämän lain nojalla kuuluvat Energiaviraston toimivaltaan, jäävät Verohallinnon käsiteltäviksi ja ratkaistaviksi.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olevat Verohallinnon antamat päätökset asioissa, jotka kuuluvat tämän lain nojalla Energiaviraston toimivaltaan, jäävät voimaan päätöksissä mainituilla ehdoilla.

Muussa laissa tai asetuksessa taikka valtioneuvoston tai ministeriön päätöksessä oleva viittaus niihin Verohallinnon tehtäviin, jotka kuuluvat tämän lain nojalla Energiaviraston toimivaltaan, tarkoittaa tämän lain tultua voimaan viittausta Energiaviraston tehtäviin.

3.

Laki

biopolttoöljyn käytön edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan biopolttoöljyn käytön edistämisestä annetun lain (418/2019) 4 §, 9 §:n 1 momentti, 12 §:n 2 momentti, 13 §:n 1 ja 2 momentti, 14 §:n 1 momentti ja 15 § seuraavasti:

4 §

Toimivaltaiset viranomaiset ja tietojen luovuttaminen

Tämän lain mukaisen toiminnan yleinen ohjaus, seuranta ja kehittäminen kuuluvat työ- ja elinkeinoministeriölle.

Energiavirasto valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista sekä huolehtii lain täytäntöönpanosta ja hoitaa muut tässä laissa säädetyt tehtävät. Tietojen luovuttamiseen salassapitosäännösten estämättä työ- ja elinkeinoministeriölle ja Verohallinnolle sovelletaan, mitä biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain (446/2007), jäljempänä *jakeluvelvoitelaki*, 4 §:n 3 momentissa säädetään.

9 §

Ilmoittamisvelvollisuus

Jakelijan on vuosittain ilmoitettava Energiavirastolle edellisen kalenterivuoden aikana kulu-
tukseen toimittamansa kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn määrä tuotteittain. Ilmoituksessa on lisäksi oltava tieto biopolttoöljyerien kestävyyskriteerien mukaisuuden osoittamisesta sekä 5 §:n 3 momentissa tarkoitettujen biopolttoaineiden osuudesta. Lisäksi ilmoittamisvelvollisuu-
teen sovelletaan, mitä jakeluvelvoitelain 7 §:n 2–4 momentissa säädetään biopolttoaineisiin liit-
tyvästä ilmoittamisvelvollisuudesta.

---

12 §

Ylivoimainen este

Veloitteen alentamista tai poistamista koskeva hakemus on toimitettava työ- ja elinkeinomi-
nisteriöön viimeistään hakemuksessa tarkoitettua kalenterivuotta seuraavan maaliskuun aikana
sekä jäljennös hakemuksesta Energiavirastolle 9 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen yhteydessä.

13 §

Seuraamusmaksu

Jos jakelija ei ole 5 §:n mukaisesti toimittanut kulutukseen biopolttoöljyä, on Energiaviraston määrättävä jakelijalle seuraamusmaksu, jonka suuruus on 0,04 euroa megajoulelta. Seuraamusmaksua määrätään 5 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti laskettavan biopolttoöljyn kulutukseen toimittamista koskevan velvoitteen määrästä siltä osin kuin jakelija ei ole täyttänyt velvoitettaan 9 §:n mukaisesti antamansa ilmoituksen perusteella.

Seuraamusmaksu on määrättävä sen kalenterivuoden aikana, jolloin 9 §:n 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus on annettu tai olisi pitänyt antaa. Jos seuraamusmaksu on jäänyt kokonaan tai osittain määräämättä sen johdosta, että jakelija on kokonaan tai osaksi laiminlyönyt ilmoittamisvelvollisuutensa tai antanut puutteellisen, erehdyttävän tai väärän ilmoituksen, Energiavirasto on määrättävä jakelijan maksettavaksi määräämättä jäänyt seuraamusmaksu. Maksun määrääminen on toimitettava kolmen vuoden kuluessa edellä tarkoitettua kalenterivuotta seuraavan kalenterivuoden alusta.

---

14 §

Virhemaksu

Jos jakelija on laiminlyönyt 9–11 §:ssä tarkoitetun velvollisuutensa, voi Energiavirasto määrätä virhemaksua vähintään 500 euroa ja enintään 5 000 euroa.

---

15 §

Muutoksenhaku

Työ- ja elinkeinoministeriön tämän lain nojalla tekemään päätökseen ja Energiaviraston 6 ja 14 §:ssä tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Työ- ja elinkeinoministeriön ja Energiaviraston oikaisuvaatimuksesta tekemään päätökseen sekä Energiaviraston 13 §:n nojalla tekemään päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Päätökseen, jolla Energiavirasto on päättänyt olla antamatta ennakkotiedon, ei kuitenkaan saa hakea muutosta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain tullessa voimaan Verohallinnossa vireillä olevat asiat, jotka tämän lain nojalla kuuluvat Energiaviraston toimivaltaan, jäävät Verohallinnon käsiteltäviksi ja ratkaistaviksi.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olevat Verohallinnon antamat päätökset asioissa, jotka kuuluvat tämän lain nojalla Energiaviraston toimivaltaan, jäävät voimaan päätöksissä mainituilla ehdoilla.

Muussa laissa tai asetuksessa taikka valtioneuvoston tai ministeriön päätöksessä oleva viittaus niihin Verohallinnon tehtäviin, jotka kuuluvat tämän lain nojalla Energiaviraston toimivaltaan, tarkoittaa tämän lain tultua voimaan viittausta Energiaviraston tehtäviin.

4.

Laki

Energiavirastosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään Energiavirastosta annetun lain (870/2013) 1 §:n 2 momenttiin uusi 19 kohta seuraavasti:

1 §

Energiavirasto hoitaa tehtävät, jotka sille on annettu:

-----
19) Biopolttoöljyn edistämisestä annetussa laissa (418/2019).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä x.x.20xx

Pääministeri

Sanna Marin

Elinkeinoministeri Mika Lintilä